

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

СЕРІЯ 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
/ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ/

ВИПУСК 10 (37)

УДК 0.51
ББК 95
Н 34

Збірник входить до переліку наукових видань, затверджених постановами ВАК України у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт:

"Педагогічні науки - фахове видання затверджене постановою Президії ВАК України від 26.01.2011 р. № 1-05/1.

"Фізичне виховання і спорт"- фахове видання затверджене постановою Президії ВАК України від 14.10.2009 р. № 1-05/4 – Бюл. ВАК України, 2009. - №11. С.8.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 8821 від 01.06.2004 р.

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. "НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ /ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ/" 36. наукових праць/ За ред. Г. М. Арзютова. - К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. - Випуск 10 (37). – 149 с.

У статтях розглядаються результати теоретичних досліджень і експериментальної роботи з питань педагогічної науки, педагогічні, психологічні і соціальні аспекти, що висвітлюють нові технології в теорії та методиці навчання в фізичній культурі, спорту та підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, вчителів і викладачів фізичного виховання, тренерів і спортсменів.

Редакційна рада:

- Андрущенко В.П.** доктор філософських наук, професор, академік АПН України, ректор НПУ імені М.П.Драгоманова; (*голова Редакційної ради*);
- Авдієвський А.Т.** почесний доктор, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Андрусішин Б.І.** доктор історичних наук, професор, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Бех В.П.** доктор філософських наук, професор, НПУ імені М.П. Драгоманова;
- Биковська О.В.** кандидат педагогічних наук, доцент (*секретар Редакційної ради*); НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Бондар Вол. І.** доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Бондар Віт. І.** доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Волинка Г.І.** доктор філософських наук, професор, академік УАПН, НПУ імені М.П.Драгоманова; (*заступник голови Редакційної ради*)
- Дробот І.І.** доктор історичних наук, професор, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Жалдак М.І.** доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Мацько Л.І.** доктор філологічних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Падалка О.С.** Доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;.
- Синьов В.М.** доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Шкіль М.І.** доктор ф-математичних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова;
- Шут М.І.** доктор фізико-математичних наук, професор, академік АПН України, НПУ імені М.П.Драгоманова.

Відповідальний редактор **Г. М. Арзютов**

Редакційна колегія:

- Арзютов Г.М.** доктор педагогічних наук, професор, академік АНВО України, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Волков Л.В.** доктор педагогічних наук, професор, Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Г. Сковороди
- Дубогай О.Д.** доктор педагогічних наук, професор, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Медведева І.М.** доктор педагогічних наук, професор, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Приймаков О.О.** доктор біологічних наук, професор, академік АНВО України, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Сущенко Л.П.** доктор педагогічних наук, професор, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Тимошенко О.В.** доктор педагогічних наук, професор, академік АНВО України, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Ткачук В.Г.** доктор біологічних наук, професор, академік АНВО України, НПУ імені М. П. Драгоманова;
- Эйдер Ежи** доктор хабілітований, професор, директор ІФК Щецинського університету, Польща

Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М.П.Драгоманова

© Автори статей, 2012

© НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012

Збірник друкується щомісяця

ЗМІСТ

1. Алексеевко А.О. ОСОБЕННОСТИ УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНОГО ПРОЦЕССА САМБИСТОВ НА ЭТАПЕ НАЧАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ.....	4
2. Балицька Є.П. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІТНЕСУ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ФОРМУЛИ ЯКОСТЕЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАРУБІЖНОЇ ПРАКТИКИ.....	8
3. Билицкая В.В., Тимошкин В.М. ФИЗИЧЕСКАЯ РАБОТОСПОСОБНОСТЬ СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ГРУППЫ С ЗАБОЛЕВАНИЯМИ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ.....	13
4. Вареник О.М. ОСОБИСТЕ СТАВЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ФАКТОР ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СИСТЕМІ СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ.....	18
5. Ганчар А.І., Ганчар І.Л. МОНИТОРИНГ ОБОБЩЕННЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ДОСТИЖЕНИЙ ВЫСТУПЛЕНИЯ СИЛЬНЕЙШИХ КОМАНД ПЛОВЦОВ-ПРИЗЕРОВ НА I-XXX ОЛИМПЕЙСКИХ ИГРАХ С 1896-2012 ГГ. (I-III ЭТАП).....	25
6. Гнатенко О.В. ТЕХНИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВЛЕННОСТЬ ДЗЮДОИСТОК В УСЛОВИЯХ СОРЕВНОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	32
7. Данчук О. А. НАДЕЖНОСТЬ ВОСПРИЯТИЯ ДВИЖЕНИЙ КАК ОДИН ИЗ ФАКТОРОВ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ ВОЛЕЙБОЛИСТОВ, ЗАНИМАЮЩИХСЯ В ТЕХНИЧЕСКОМ ВУЗЕ.....	37
8. Денисенко И.А. ВЛИЯНИЕ СИСТЕМАТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫМ ТУРИЗМОМ НА СОСТОЯНИЕ СИСТЕМЫ ВНЕШНЕГО ДЫХАНИЯ И УРОВЕНЬ ФИЗИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНТОВ 18-19 ЛЕТ.	40
9. Долженко Л. ЗДОРОВ'ЯФОРМУЮЧІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ...	45
10. Ельникова М. В., Бондаренко О. І. ФОРМУВАННЯ КОМПЛАЙЕНТНОСТІ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ У ПРОФІЛАКТИЦІ СУДИННИХ КАТАСТРОФ ПРИ КАРДІОВАСКУЛЯРНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ І МЕТАБОЛІЧНОМУ СИНДРОМІ	49
11. Завальнюк О.В. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ЗІ СПОРТУ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ	53
12. Кара С. І. САМОСВІДОМІСТЬ ЯК ПІДҐРУНТЯ РЕФЛЕКСИВНОСТІ ТА ВАЖЛИВИЙ ПОКАЗНИК СФОРМОВАНOSTІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	59
13. Карлюк Р.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	63
14. Коллегаев М.Ю., Виндюк А.В. ИНДУСТРИЯ АКТИВНОГО ОТДЫХА КАК СФЕРА РЕАЛИЗАЦИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ПРАВА БАКАЛАВРОВ ТУРИЗМА	68
15. Криль І., Пітин М. УДОСКОНАЛЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ БАДМІНТОНУ	73
16. Люгайло С.С., Щербина Д.В. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ ФИЗИЧЕСКОЙ РЕАБИЛИТАЦИИ СПОРТСМЕНОВ-ФУТБОЛИСТОВ ПОСЛЕ АРТРОСКОПИЧЕСКИХ ВМЕШАТЕЛЬСТВ НА КОЛЕННОМ СУСТАВЕ.....	78
17. Макарова О.В. ДИНАМИКА СОДЕРЖАНИЯ И ЭФФЕКТИВНОСТИ РАБОТЫ СТОП В СОРЕВНОВАТЕЛЬНЫХ КОМПОЗИЦИЯХ УЧАСТНИЦ ДВУХ И БОЛЕЕ ИГР ОЛИМПИАД	84
18. Пітин Мар'ян АВТОРСЬКА МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ЗНАНЬ СПОРТСМЕНІВ	89
19. Пічурін В.В. ПСИХОЛОГІЧНА І ПСИХОФІЗИЧНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ЗАЛІЗНИЧНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАЦІ.....	95
20. Рябчун Л.Я. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ТА НАВИЧОК У СПОРТИВНОМУ ДВОБОЮ.....	103
21. Семеряк З., Бріскін Ю., Пітин М. ЗАСОБИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ФЕХТУВАЛЬНИЦЬ-ШПАЖИСТОК З ВИКОРИСТАННЯМ АВТОРСЬКОГО ТРЕНАЖЕРНОГО ПРИСТРОЮ	111
22. Тауснее А.С. ТЕХНИЧЕСКИЙ АРСЕНАЛ АТАКУЮЩИХ ДЕЙСТВИЙ ВЫСОКОКВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ДЗЮДОИСТОВ С УЧЕТОМ НОВЫХ ПРАВИЛ СОРЕВНОВАНИЙ.....	117
23. Трачук С.В., Нападій А.П. ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПІДЛІТКІВ 13-14 РОКІВ ПРОТЯГОМ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	122
24. Толмачова С. Е. ПИЛАТЕС КАК ОДНО ИЗ НАПРАВЛЕНИЙ ОЗДОРОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ СТУДЕНТОВ.....	128
25. Тронь Р.А., Муратов В.А., Саєнко Б.В. КОНТРОЛЬ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ, ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ У БОЙОВОМУ САМБО	133
26. Чайковський Е.В. ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ ПАРТНЁРОВ И ПАРТНЁРШ В СПОРТИВНЫХ ТАНЦАХ	138
27. Черевичко А.Г. ФИЗИЧЕСКАЯ РЕКРЕАЦИЯ КАК ФАКТОР УКРЕПЛЕНИЯ И ВОССТАНОВЛЕНИЯ ПСИХИЧЕСКОГО И ФИЗИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ ЧЕЛОВЕКА.....	143

4. Левандовський О.С. Кінезіотерапія і масаж в системі комплексної реабілітації студентів з клінічними ознаками вегетативного дисбалансу : дис... канд. наук з ФВіС: 24.00.03 / О.С. Левандовський, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2007. – 216 с.

5. Макарова Г.А. Спортивная медицина: учебник / Г.А. Макарова. – М.: Советский спорт, 2008. – 480 с.

6. Малахова Ж.В. Здоровьеформирующие технологии в процессе физического воспитания студентов специальных медицинских групп: дис. ... канд. наук по ФВіС: 24.00.02 / Ж.В. Малахова; НУФВСУ. – К., 2013. – 205 с.

Анотація. Білецька В.В., Тімошкін В.М. *Фізична працездатність студентів спеціальної медичної групи із захворюваннями серцево-судинної системи.*

Виявлено особливості фізичної працездатності студентів спеціальної медичної групи за значенням індексу Руф'є при різних захворюваннях серцево-судинної системи. Представлені відмінності фізичної працездатності у обстежених юнаків і дівчат із захворюваннями серцево-судинної системи.

Ключові слова: фізичне виховання, студенти, фізична працездатність, спеціальні медичні групи.

Annotation. *Biletskaya V., Timoshkin V. Physical performance of students of special medical group with diseases of the cardiovascular system.*

The features of the physical performance of students of special medical group by index value Rufe with various diseases of the cardiovascular system. Presented differences in physical performance of the boys and girls with diseases of the cardiovascular system.

Key words: physical education, students, physical performance, special medical group.

Вареник О.М.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

ОСОБИСТЕ СТАВЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЯК ФАКТОР ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СИСТЕМІ СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Метою дослідження є аналіз пріоритетів інтересів громадян окремих міст щодо організації їх рухової активності шляхом налагодження організаційної взаємодії між зацікавленими структурами місцевого рівня. В результаті анкетного опитування визначено рівень зацікавленості людей займатись руховою активністю, їх уподобання та побажання, а також наявність чи відсутність умов, що сприяють, або навпаки, стримують залучення до рухової активності окремих індивідів.

Ключові слова: спорт для всіх; рухова активність; місцевий рівень; фактори.

Постановка проблеми. З точки зору гуманізації суспільства на всіх його рівнях, своєрідним центром, головним об'єктом і суб'єктом, об'єднуючим елементом системи суспільних відносин взагалі, і системи спорту для всіх як такої, виступає людина [3]. Індивідуальний фактор є одним з основних серед тих, що визначають стан здоров'я окремої людини. За даними різних соціологічних опитувань, серед індивідуальних факторів, що найбільше впливають на здоров'я людини є її спосіб життя [6]. Але для того, щоб спосіб життя людини набув ознак здорового способу життя необхідно задіяти як власний особистісно-мотиваційний механізм людини, так і механізм соціальної мотивації, що діє на людину з боку соціуму [1;5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових праць останнього часу, що присвячені вивченню факторів, які впливають на процес залучення різних верств населення до регулярної рухової активності слід відзначити роботи М.В. Дутчака, 2009, Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхньої, 2010 та ін.. Серед робіт, у яких висвітлюються питання спрямування особистості та її мотивації до занять фізичною культурою і спортом особливий інтерес викликають праці Є.П. Ільїна, 2012, М.Є. Дуранова, Д.В. Луньова, 2000, О.Л. Благий, Є.А. Захаріної, 2009, та ін.. В Україні започатковано та проводиться щорічний моніторинг рівня залучення населення до спорту для всіх, результати якого покладено в основу вивчення ставлення громадян до рухової активності [2].

Зв'язок теми з важливими науковими та практичними завданнями. Дослідження виконано згідно «Зведеного плану НДР у сфері фізичної культури та спорту на 2011-2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 3.9. «Удосконалення наукових засад спорту для всіх, фітнесу та рекреації» (номер держреєстрації 0111U001735).

Мета дослідження - з'ясування індивідуальних тенденцій у ставленні мешканців муніципальних утворень стосовно залучення їх до регулярних занять фізичною культурою і спортом. Передусім це стосується рівня зацікавленості людей займатись руховою активністю, їх уподобань та побажань, а також наявності чи відсутності умов, що сприяють, або навпаки, стримують залучення до рухової активності окремих індивідів.

Методи, організація дослідження: аналіз літературних джерел; аналіз документів; опитування (анкетування, усне опитування); експертна оцінка; системний аналіз; організаційний аналіз та організаційний діагноз; методи аналізу даних. В процесі опрацювання результатів опитування населення було застосовано методи теорій інформації та нечітких множин.

Результати дослідження та їх обговорення. Перш ніж приступити до кластерного аналізу та групування факторів, ми провели попередній загальний аналіз даних опитування, що дозволило нам отримати загальну картину стану системи спорту для всіх на муніципальному рівні по багатьох важливих питаннях. Опитане нами населення працездатного віку за ознакою причетності до занять руховою активністю розділилось на три групи: такі, що займаються руховою активністю не менше трьох разів на тиждень (120 разів на рік, що відповідає достатньому та помірному рівням залучення до рухової активності) – 10,49% опитаних; такі, що не займаються, або займаються менше 120 разів на рік (низький рівень залучення до рухової активності) [2], але такі, що в подальшому мають бажання зайнятись руховою активністю на більш високому рівні – 85,90%; третя група – це такі, хто на сьогодні не мають бажання займатись руховою активністю і не планують займатись нею в подальшому – 3,61%.

Вибіркова сукупність репрезентувала населення муніципальних утворень за статтю, віком та економічною активністю. Характеристика вибірки за основними її ознаками наведено в табл.1. Як видно з таблиці, серед тих, хто регулярно займається руховою активністю, в переважній більшості – це чоловіки у віці до 24 років, що навчаються. Це може вказувати на те, що програмні заняття в навчальних закладах мають стимулюючу дію до занять в позанавчальний час. Після закінчення навчання, інтерес до регулярної рухової активності знижується лише у тих, хто працює і має постійне місце роботи. Таких, хто не бажає займатись більше серед безробітних та неактивного населення (зайнятих у домашньому господарстві; осіб працездатного віку, які зневірилися знайти роботу; осіб, які вважають, що немає належної роботи та не знають де і як її знайти; інших осіб, які не мали необхідності у працевлаштуванні, а також тих, діяльність яких не відноситься до соціально-

економічної сфери). Це говорить про те, що наявність стабільного джерела доходів також є позитивним фактором для тих, хто займається руховою активністю у вільний від основної роботи час, а також про те, що наявність роботи не завжди є причиною нестачі часу на активний відпочинок.

Серед тієї частини населення, що не бажає, або не планує займатись руховою активністю, звертають на себе увагу наступні показники. Найбільше таких серед осіб старшого віку та серед молоді. Відносно осіб старшого віку це може свідчити про те, що ця категорія населення мало довіряє руховій активності як дієвому засобу покращення стану здоров'я в порівнянні з медичними та іншими засобами. Така тенденція в нашій країні за даними, отриманими з альтернативних джерел, нажаль носить доволі сталий характер. Найбільшу тривогу викликає байдужість до рухової активності серед молодих людей. Такі дані можуть свідчити про те, що для частини молоді заняття руховою активністю не стали звичкою та свій вільний час вони воліють витратити на інші види діяльності.

Таблиця 1

Порівняльні показники, що характеризують вибірку (%)

чисельність вибірки, N=610

Участь у спорті для всіх									
Стать		Вік				Економічна активність			
чол.	жінки	до 24 років	від 25 до 40	від 41 до 60	зайняте насел.	безробіт.	молодь, навч.	що інші категор.	інші категор.
осіб									
330	280	109	288	213	335	54	103		118
% від N									
54,10	45,90	17,87	47,21	34,92	54,92	8,85	16,89		19,34
такі, що займаються руховою активністю (10,49)%									
67,19	32,81	46,86	34,38	18,76	21,88	3,13	65,62		9,37
не займаються, але мають бажання займатись (85,90)%									
52,86	47,14	25,19	62,59	12,22	72,90	5,15	19,47		4,39
Не займаються і не бажають (у відносних величинах) (0,04)									
0,54	0,46	0,18	0,47	0,35	0,55	0,09	0,17		0,19

Найбільша кількість людей, серед опитаних, це такі, що не займаються руховою активністю взагалі, або мають низький рівень залучення до неї, але в подальшому хотіли б більше свого вільного часу присвячувати спорту для всіх. Звертає на себе увагу те, що якщо серед населення, що займається руховою активністю, чоловіків більше, ніж жінок, то кількість чоловіків та жінок, що хотіли б більш активно залучитись до спорту для всіх майже однакова. Така тенденція на нашу думку, може бути пов'язана з тим, що наявні умови занять руховою активністю чоловіків задовольняють у більшій мірі, ніж жінок.

Як показали результати анкетного опитування, серед тих, хто бажає залучитись до рухової активності за віковою ознакою, найбільшу кількість складає населення репродуктивного віку від 25 до 40 років, або зайняте працюю. Це може свідчити про те, що ведення домашнього господарства та інші види діяльності, що не пов'язані з руховою активністю займають більшу частину їх вільного від основних занять часу.

Щодо мотивів та факторів, що формують або стримують у людей бажання займатись руховою активністю, думки респондентів серед опитаного населення, нами було класифіковано з урахуванням гендерної приналежності та вікової групи. Операція класифікації розв'язувалась методами кластерного аналізу множини

об'єктів таким чином, щоб всі об'єкти, які належать одному кластеру (класу), були ближчими один до одного, ніж об'єкти, що належать до різних кластерів [4]. Тобто, кластери повинні бути компактними. Крім того, всі кластери між собою мають бути відокремленими, тобто сепарабельними. В ході проведення класифікації мотивів і факторів, що формують позитивне або негативне особисте ставлення населення місцевих громад до занять руховою активністю, нами було встановлено ступінь подібності (відмінності) за результатами анкетного опитування. Було проаналізовано відношення респондентів різної статі та віку до мотивів і факторів, запропонованих у анкеті.

Отримані результати дозволяють стверджувати: серед пріоритетів, які підтримують і чоловіки, і жінки, є такі:

- бажання бути здоровим;
- можливість спілкування;
- бажання мати привабливе тіло;
- наявність відповідних умов поблизу помешкання;
- захоплення певним видом спорту і розуміння того, що це корисно для здоров'я.

Зовсім не цікавить опитаних рухова активність з точки зору:

- економічної вигоди;
- кар'єрних перспектив;
- можливості завантаження вільного часу;
- тенденцій моди.

Жінок приваблює:

- покращення самопочуття;
- отримання емоційного задоволення;
- зменшення ваги тіла;
- наявність кваліфікованого спеціаліста з рухової активності.

Чоловікам більше до вподоби:

- перебування на свіжому повітрі;
- можливість покращити свою фізичну форму;
- придбання спортивної форми та інвентарю для занять улюбленим видом спорту, навіть за власні кошти.

Спираючись на отримані розрахунки подібності (відмінності) думок респондентів трьох вікових груп, можна зробити такі попередні висновки. Вмотивовані вимоги, бажані уподобання, пріоритети та інші фактори за даними анкетного опитування у середньому співпадають на $79,33 \pm 0,055\%$ за мірою подібності типу відстані. Фактори, що впливають на бажання займатись руховою активністю підтримуються значною більшістю респондентів. Більш схожими є фактори, на які вказали представники старших вікових груп (25-40 років та 41-60 років). Так, для респондентів цих вікових груп співпадають такі фактори як «наявність відповідних умов для занять руховою активністю поблизу помешкання» та «можливість бувати на свіжому повітрі». Найменш суттєвими для представників цих вікових груп є такі фактори як «можливість завантажити вільний час», «тенденція моди», «бажання покращити спортивний результат» та «приклад відомих людей». Протилежні

інтереси виявлено по таких позиціях як «економічна вигода, кар'єрні перспективи», так як для людей найстаршого віку (41-60 років) вони не являються визначальними, також другорядними є такі фактори як «захоплення певним видом спорту та бажання бути схожим на кумира» та «вплив ЗМІ». Для осіб молодшої вікової групи (16-24 років) важлива «наявність спеціалістів» у місцях проведення занять руховою активністю, «зменшення ваги тіла», «отримання емоційного задоволення» та «можливість спілкування».

За аналогічною методикою нами було проведено класифікацію факторів, що стримують бажання населення займатися руховою активністю. За підсумками аналізу суджень учасників анкетного опитування за статевою ознакою, можна зробити наступні висновки:

1) Чоловіки, і жінки однаково вважають, що стримують бажання займатись руховою активністю:

- відсутність матеріальних можливостей, щоб повністю покрити витрати на покращення стану здоров'я, що викликана важким загальним матеріальним становищем;
- пасивна життєва позиція, відсутність стимулів для залучення до занять руховою активністю та відсутність знань та досвіду, а також нерозуміння корисності занять руховою активністю;
- наявність альтернатив, що не стимулюють приєднатись до занять фізичною культурою і спортом і майже повна відсутність реклами та інформації;
- недостатня кількість клубів та інших структур різних форм власності, що безпосередньо працюють з населенням;
- забруднене довкілля.

2) Оцінюються чоловіками і жінками як вирішальні фактори, що стримують бажання населення займатись руховою активністю:

- відсутність знань та досвіду;
- дефіцит вільного часу;
- відсутність економічних стимулів покращувати стан здоров'я;
- висока вартість товарів та послуг фізкультурно-спортивного призначення;
- забруднене навколишнє середовище.

3) Не дуже тривожать людей через недоступність та марність сподівань отримати належні умови для здійснення рухової активності такі фактори:

- відсутність консультативної підтримки;
- недостатня близькість об'єктів фізкультурно-спортивного призначення до помешкання;
- важке матеріальне становище;
- пасивна життєва позиція;
- висока вартість спорядження.

4) Малозначущі фактори такі:

- відсутність реклами;
- незадовільний стан здоров'я;
- небезпека, що супроводжує заняття;
- відсутність консультативної допомоги.

5) Жінки хвилюють переважно:

- відсутність однодумців;
- недостатні інформаційне забезпечення та реклама;
- незадовільний стан здоров'я;
- небезпека під час занять.

6) Чоловіки вказали на наявність альтернативних видів діяльності, що є бажаною умовою.

Також нами було встановлено ступінь подібності (відмінності) за віковою ознакою. Встановлено, що думки представників вікових груп від 24 до 40 років та від 41 до 60 років настільки близькі між собою, що їх можна об'єднати у один кластер. Це дозволяє суттєво не розрізняти вимоги електорату цих вікових категорій.

Якщо молодь до 24 років не турбує відсутність поблизу помешкання спортивного майданчика, то для людей старшого віку – це суттєва умова. Взагалі, для людей віком за 40 років притаманна пасивна життєва позиція, тому що відсутність достатнього матеріального забезпечення на сьогодні і малоперспективне його покращення у майбутньому змушує людей економити наявні ресурси. Осіб середнього віку (25–40 років) турбує дефіцит вільного часу, відсутність поблизу помешкання впорядкованих місць для занять руховою активністю, висока вартість товарів та послуг фізкультурно-спортивного призначення, забруднене довкілля і неможливість знайти недорогі альтернативні способи займатись руховою активністю.

Для груп населення віком від 16 до 24 років та від 41 до 60 років співпадають інтереси відносно таких факторів, як відсутність досвіду із занять руховою активністю та наявність альтернативних пріоритетів. Заняття з рухової активності для них не стали привабливими через відсутність умов і знань про особливості їх організації. Для тих людей, кому за 40 та за 60 років, дуже важливим є фактор розташування об'єктів фізкультурно-спортивного призначення поблизу помешкання. Стимує людей займатися руховою активністю висока вартість фізкультурно-оздоровчих послуг, і загальна матеріальна обмеженість, а звідси – пасивна життєва позиція відносно спорту для всіх.

ВИСНОВКИ. За цими та іншими факторами, що виявлено за результатами анкетного опитування, ми маємо можливість визначити пріоритети для кожної з вікових та статевих груп респондентів з точки зору формування позитивного та негативного особистого ставлення населення місцевих громад до рухової активності. За отриманими оцінками, інтереси до рухової активності у чоловіків і у жінок співпадають майже на дві третини. Найбільше налаштовані на заняття руховою активністю люди віком від 24 до 60 років. Але відсутність дієвої організаційної структури щодо регулярних занять та майже повна відсутність інформаційних потоків про привабливість і необхідність збереження та зміцнення здоров'я стримують бажання людей займатись спортом для всіх. Переважна кількість опитаних позитивно ставляться до рухової активності як до засобу збереження їх здоров'я, а частина тих, хто займається фізичною культурою і спортом могла б бути більшою за наявності відповідних умов.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Для того, щоб окреслити основні напрямки діяльності відповідних муніципальних структур щодо посилення дії позитивних та негативних факторів на процес залучення населення до регулярних занять руховою активністю, необхідно вивчити ще низку чинників: соціально-економічних, інфраструктурних тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дуранов М. Е., Лунев Д. В. Направленность личности на занятия физической культурой и ее мотивация // Физическая культура и спорт в жизни общества: материалы международной науч.-метод. конференции, посвященной 30-летию УралГАФК: В 2 ч./ ред. В. Г. Камалетдинов; Уральский ГАФК. - Челябинск, 2000. - Ч. 2. - С. 35-36.
2. Дутчак М. Спорт для всіх в Україні: результати загальнонаціонального опитування [Текст] / М. Дутчак // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2006. - № 2. - С. 37-43.
3. Дутчак М.В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика / М.В. Дутчак. - Київ: Олімпійська література, 2009. - 280 с
4. Жамбю М. Иерархический кластер-анализ и соответствия / М. Жамбю. - М.: Финансы и статистика, 1988. - 342 с.
5. Ильин Е. П. Психология спорта. / Е. П. Ильин - СПб.: Питер, 2012. — 352 с.
6. Омельченко С.О. Теоретичні та методичні основи взаємодії соціальних інститутів суспільства в формуванні здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів: автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.05 / Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2008. – 44с.

Аннотация. *О.Н. Вареник Индивидуальное отношение населения к двигательной активности как фактор организационного взаимодействия в системе спорта для всех на муниципальном уровне*

Целью исследования является анализ приоритетов интересов граждан отдельных городов относительно организации их двигательной активности путем налаживания организационного взаимодействия между заинтересованными структурами местного уровня. В процессе анкетного опроса определен уровень заинтересованности людей к занятиям двигательной активностью, их вкусы и предпочтения, а также наличие или отсутствие условий, которые способствуют, или наоборот, сдерживают привлечение к двигательной активности отдельных индивидов.

Ключевые слова: спорт для всех; двигательная активность; муниципальный уровень; факторы.

Annotation. *Oleg N.Varenyk. Individual attitude of population toward motion activity as a factor of co-operation in sport for all system at municipal level*

A research aim is an analysis of priorities of interests of citizens of separate cities in relation to organization of their motion activity by adjusting of co-operation between the interested structures of local level. In the process of the questionnaire survey was determined the level of interest people to take up physical activity, their tastes and preferences, and also a presence or absence of terms that promote, or vice versa, deterring of bringing in to the motion activity of separate individuals.

Key words: sport for all; motion activity; municipal level; factors.